

**LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTO
DIREKTORIUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTO VIDAUS KONTROLĖS
TAISYKLIŲ TVIRTINIMO**

2026 m. vasario 23 d. Nr. V-8
Vilnius

Vadovaudamasis „Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu“ (2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1253), Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 patvirtintu „Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašu“

1. T v i r t i n u atnaujintas Lietuvos kultūros tyrimų instituto vidaus kontrolės taisyklės (pridedama).

2. L a i k a u netekusiu galios LKTI direktoriaus 2024 m. sausio 25 d. įsakymą Nr. V-5 „Dėl Lietuvos kultūros tyrimų instituto veiklos vidaus kontrolės taisyklių tvirtinimo“.

Direktorius

Rasius Makselis

LIETUVOS KULTŪROS TYRIMŲ INSTITUTO VIDAUS KONTROLĖS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos kultūros tyrimų instituto (toliau – Instituto) vidaus kontrolė įgyvendinama vadovaujantis „Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu“ (2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1253) (toliau – Įstatymas), Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 patvirtintu „Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos aprašu“, Vidiniais Instituto dokumentais: Institutų darbuotojų pareiginiiais nuostatais, Instituto finansų kontrolės taisyklėmis, Instituto viešųjų pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės taisyklėmis, Instituto veiklos rizikos šaltinių ir jų valdymo tvarka bei kitais vidaus dokumentais.

2. Instituto vidaus kontrolės taisyklės nustato vidaus kontrolės tikslus, principus, elementus, dalyvius, vidaus kontrolės analizę ir vertinimą bei informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą teikimo tvarką.

3. Vidaus kontrolės taisyklės nustato Instituto direktorius, vadovaudamasis minėtuose teisės aktuose vidaus kontrolės politikos nustatymui keliamais reikalavimais, atsižvelgdamas į Instituto veiklos ypatumus ir remdamasis Instituto rizikos vertinimu.

II. VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI IR PRINCIPAI

4. Instituto vidaus kontrolės tikslas – reglamentuoti Instituto vidaus kontrolės organizavimą, o taip pat asmenų, atliekančių vidaus kontrolės pareigas ir atsakomybę.

5. Instituto direktorius, siekdamas Instituto strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų, remdamasis Įstatymo 4 straipsniu kuria vidaus kontrolę pagal vidaus kontrolės tikslus ir principus taip, kad:

5.1. veikla būtų vykdoma teisės aktų, reglamentuojančių Instituto veiklą, ir kitų įstatymų, kurių taikymas yra privalomas visiems viešiesiems juridiniams asmenims, nustatyta tvarka;

5.2. turtas būtų saugomas nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų;

5.3. Instituto veikla būtų vykdoma laikantis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo:

5.3.1. ekonomiškumu, kuris suprantamas kaip minimalus išteklių panaudojimas užtikrinant vykdomos veiklos kokybę;

5.3.2. efektyvumu, kuris suprantamas kaip geriausias naudojamų išteklių ir vykdomos veiklos (kiekio, kokybės ir laiko požiūriu) santykis;

5.3.3. rezultatyvumu, kuris suprantamas kaip nustatytų veiklos tikslų ir planuotų rezultatų pasiekimo lygis;

5.4. Instituto teikiama informacija apie finansinę ir kitą veiklą būtų patikima, aktuali, išsami ir teisinga.

6. Siekiant vidaus kontrolės tikslų, kuriama ir užtikrinama veiksminga Instituto finansų kontrolė. Finansų kontrolė Institute atliekama vadovaujantis direktoriaus patvirtintomis Lietuvos kultūros tyrimų instituto finansų kontrolės taisyklėmis, reglamentuojančiomis finansų kontrolės organizavimą Institute ir finansų kontrolę atliekančių darbuotojų pareigas ir atsakomybę.

II. VIDAUS KONTROLĖS ELEMENTAI

7. Instituto direktorius, siekdamas Instituto strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę, apimančią vidaus kontrolės elementus, nustatytus Įstatymo 6 straipsnyje.

8. Vidaus kontrolė Institute įgyvendinama pagal kiekvieną vidaus kontrolės elementą ir jį apibūdinančius principus.

9. Veiklos vidaus kontrolė apima:

9.1. finansų kontrolę;

9.2. turto valdymą;

9.3. personalo valdymą;

9.4. viešuosius pirkimus;

9.5. mokslinę veiklą;

9.6. akademinę etiką;

9.7. rizikos šaltinius;

9.8. korupcijos prevenciją.

10. Kontrolės aplinką apibūdina šie principai:

10.1. profesinio elgesio principai ir taisyklės – Instituto direktorius ir darbuotojai laikosi profesinio elgesio principų ir taisyklių, vengia viešųjų ir privačių interesų konflikto;

10.2. kompetencija – siekiama, kad darbuotojai turėtų tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti;

10.3. valdymo filosofija ir vadovavimo stilius – Instituto direktorius palaiko vidaus kontrolę, nustato politiką, procedūras ir formuoja praktiką, skatinančią ir motyvuojančią darbuotojus siekti geriausių veiklos rezultatų;

10.4. organizacinė struktūra – Institute nustatomas pavaldumas ir atskaitingumas, pareigos vykdant veiklą ir įgyvendinant vidaus kontrolę. Organizacinė struktūra detalizuojama pareigybių sąrašė ir darbuotojų pareigybių aprašymuose;

11. Rizikos vertinimą apibūdina šie principai:

11.1. rizikos veiksnių nustatymas ir analizė – atsižvelgiant į Instituto specifiką ir strateginio planavimo dokumentus, nustatyti galimi rizikos veiksniai ir jų reikšmingumas;

11.2. toleruojamos rizikos nustatymas ir reakcija į riziką – nustatoma toleruojama rizika ir galimi sprendimai dėl reagavimo į reikšmingą riziką;

11.3. reagavimo į riziką numatymas – nustatomos rizikos prevencijos priemonės.

12. Kontrolės veiklą apibūdina šie principai:

12.1. kontrolės priemonių parinkimas ir tobulinimas – parenkamos ir tobulinamos riziką iki toleruojamos rizikos mažinančios kontrolės priemonės: prieigos kontrolė, funkcijų atskyrimas, veiklos ir rezultatų peržiūra;

12.2. technologijų naudojimas – parenkama ir tobulinama technologijų veikla (saugos politikos taikymas, informacinių technologijų įsigijimo, priežiūros ir palaikymo procesų kontrolė ir kita veikla);

12.3. kontrolės veikla įgyvendinama nustatant Instituto tikslus, organizacinę struktūrą, veiklos sritis ir vidaus kontrolės procedūras (pavyzdžiui, tvarkų aprašuose, taisyklėse ir kituose dokumentuose).

13. Informavimą ir komunikaciją apibūdina šie principai:

13.1. informacijos naudojimas – Institutas gauna, rengia ir naudoja aktualią, išsamią, patikimą ir teisingą informaciją;

13.2. vidaus komunikacija – nenutrūkstamas informacijos perdavimas Institute, apimantis visas veiklos sritis ir organizacinę struktūrą;

13.3. išorės komunikacija – informacijos perdavimas išorės informacijos vartotojams ir informacijos gavimas iš jų naudojant Institute įdiegtas komunikacijos priemones.

14. Stebėseną apibūdina šie principai:

14.1. nuolatinė stebėseną ir periodiniai vertinimai – atliekama reguliari Instituto valdymo ir priežiūros veikla ir atskiri vertinimai;

14.2. trūkumų vertinimas ir pranešimas apie juos – apie vidaus kontrolės trūkumus turi būti informuotas direktorius ir kiti sprendimus priimančys darbuotojai.

III. VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI

15. Direktorius organizuoja vidaus kontrolės veikimą Institute:

15.1. paskiria vidaus kontrolės politikos rengimą koordinuojantį Instituto darbuotoją;

15.2. prižiūri vidaus kontrolės politikos rengimo procesą;

15.3. paskiria vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančius darbuotojus;

15.4. užtikrina, kad Instituto darbuotojai, atliekantys Finansų kontrolę, turėtų tinkamą kompetencijų lygį atlikti savo funkcijas ir jį palaikyti;

15.5. užtikrina, kad būtų pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų ir vidaus auditorių nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

15.6. užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė ir vertinimas, atsižvelgiant į vidaus kontrolės stebėsenos rezultatus.

16. Vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai prižiūri vidaus kontrolės įgyvendinimą Institute, atlikdami nuolatinę stebėseną, apimančią kiekvieną vidaus kontrolės elementą. Jie teikia direktoriui informaciją apie vidaus kontrolės ir rizikos valdymą, įgyvendinimo trūkumus ir rizikos veiksnius.

IV. VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS

17. Instituto direktorius užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus.

18. Instituto vidaus kontrolė vertinama: labai gerai – jei vidaus kontrolės trūkumų nerasta; gerai – jei visa rizika yra nustatyta ir valdoma, bet yra vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos Instituto veiklos rezultatams; patenkinamai – jei visa rizika yra nustatyta, tačiau dėl netinkamo rizikos valdymo yra vidaus kontrolės trūkumų, kurie gali turėti neigiamą įtaką Instituto veiklos rezultatams; silpnai – jei ne visa rizika yra nustatyta, nevykdomas rizikos valdymas ir vidaus kontrolės trūkumai daro neigiamą įtaką Instituto veiklos rezultatams.

19. Vidaus kontrolė Institute nuolat tobulinama, atsižvelgiant į vidaus kontrolės analizės ir vertinimo rezultatus (pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus).

V. INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS

20. Instituto direktorius kiekvienais metais iki kovo 1 d. Finansų ministerijos rašytiniu prašymu teikia informaciją už praėjusius metus apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Institute.

21. Apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Institutas teikia šią informaciją:

21.1. ar Institute nustatyta vidaus kontrolės politika ir ar ji veiksminga;

21.2. kaip Institute kuriama ir įgyvendinama vidaus kontrolė, atitinkanti vidaus kontrolės principus ir apimanti visus vidaus kontrolės elementus;

21.3. ar atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, įvertinami veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams;

21.4. ar pašalinti vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų, vidaus auditorių ir kitų Instituto audito vykdytojų nustatyti vidaus kontrolės trūkumai ir jų atsiradimą lemiantys veiksniai;

21.5. Instituto vidaus kontrolės vertinimą.